

Література

1. Про схвалення Концепції Державної цільової програми безпеки польотів на період до 2015 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 березня 2009 р. № 273 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

2. Собакарь О. А. Безпека польотів на авіаційному транспорті: категоріально-правовий аналіз / О. А. Собакарь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2011_1_150.

3. Гончарук С. Т. Посилення адміністративної відповідальності за порушення правил безпеки польотів / С. Т. Гончарук, А. П. Гончаренко // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». – К.: НАУ. 2013. – № 1 (26). – С. 5-9.

УДК 342.9:629

Устинова І. П., к.ю.н., доцент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЕКСПЛУАТАНТІВ НА ПОВІТРЯНОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ ЯК СКЛАДОВА БЕЗПЕКИ ПОЛЬОТІВ

Проведення інспекторських перевірок експлуатантів та організацій з технічного обслуговування обов'язково має правову основу, що становить сукупність нормативно-правових актів, які регулюють діяльність, порядок створення та організації, визначають структуру, повноваження або компетенцію.

Нормативно-правовий акт – це письмовий документ компетентного органу, в якому закріплено обов'язкове правило поведінки загального характеру. Він є на цей час пріоритетним джерелом права і поділяється на закони і підзаконні акти. Правотворча форма полягає у виробленні відповідними суб'єктами діяльності правових норм, правил поведінки, які регулюють різні сторони суспільних відносин, що складаються з приводу інспектування експлуатантів та організацій з технічного обслуговування.

Основні нормативно-правові акти можна поділити на два рівні: національний та міжнародний. У юридичному полі міжнародного правозахисну щодо питань організації та діяльності експлуатантів та організацій з технічного обслуговування існують різні форми нормативно-правових документів, зокрема: декларації, Міжнародні

конвенції, пакти, авіаційні правила, угоди, протоколи, доповіді та звіти Асамблеї та Конференцій ІКАО та ін.

Для здійснення інспекторських перевірок призначається державний інспектор – працівник уповноваженого органу з питань цивільної авіації, якому надані повноваження з перевірки діяльності суб'єкта та стану об'єкта авіаційної діяльності і який має посвідчення встановленого зразка. В залежності від напрямків діяльності вони поділяються на: державних інспекторів з безпеки авіації, державних інспекторів з льотної придатності, державних інспекторів з льотної експлуатації.

Згідно з Наказом [1] посади державних інспекторів з авіаційного нагляду за льотною придатністю повітряних суден (далі – державний інспектор з льотної придатності) можуть бути за такими напрямками: з льотної придатності типу авіаційної техніки; схвалення організацій з технічного обслуговування; схвалення виробництва авіаційної техніки; схвалення розробників авіаційної техніки; схвалення організацій з управління підтримання льотної придатності; видача та перегляд сертифікатів льотної придатності, моніторинг підтримання льотної придатності та програми технічного обслуговування; видача свідоцтв персоналу та схвалення організацій з підготовки до технічного обслуговування.

Державний інспектор на підставі службового посвідчення та спеціального завдання на проведення перевірки керуючись [1-3] має право безперешкодно перевіряти роботу суб'єктів та об'єктів авіаційної діяльності, у тому числі іноземних, на території України, виконання польотів з метою нагляду за забезпеченням безпеки авіації та додержанням авіаційних правил.

Державний інспектор на підставі службового посвідчення та спеціального завдання на проведення перевірки має право складати протоколи та розглядати справи щодо суб'єктів авіаційної діяльності у разі здійснення ними правопорушення у галузі цивільної авіації та фізичних осіб у разі здійснення ними адміністративного правопорушення, пов'язаного з порушенням правил безпеки польотів, правил поведінки на повітряному судні, правил міжнародних польотів, правил пожежної безпеки на повітряному транспорті, і накладати на них адміністративне стягнення відповідно до Повітряного кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення [2]. Державний інспектор документує всі результати своїх дій у встановленій формі та надає звіти в установлений строк керівнику свого структурного підрозділу або керівнику тимчасової робочої групи/комісії.

Інспекторські розпорядження оформлюються у двох екземплярах, додаються до акта інспекторської перевірки та повинні мати реєстраційний номер відповідного акта перевірки. Оформлюється акт інспекторської перевірки у двох екземплярах, один з яких направляти до управління інспекції або до управління підтримання льотної придатності повітряного судна в залежності від типу акта перевірки, а другий екземпляр направляти експлуатанту та/або організації з ТО.

Акти інспекторських перевірок реєструються у журналі обліку актів інспектування управління інспекції або управління підтримання льотної придатності в залежності від типу акта перевірки.

Протягом семи робочих днів після проведення інспекційної перевірки вносити результати перевірки до програмного комплексу Єдиної інформаційної системи Державіаслужби [3].

Державний інспектор з льотної придатності проводить інспектування у сфері льотної придатності за умови проходження відповідної підготовки за напрямками державного інспектора з безпеки авіації, крім авіаційної безпеки.

Питання організації контролю експлуатантів н повітряному транспорті врегульовано на достатньому рівні, що створює юридичне підґрунтя для безпеки польотів та забезпечення прав фізичних осіб при отриманні послуг на повітряному транспорті.

Література

1. Про затвердження Змін до Положення про державного інспектора з авіаційного нагляду у Державній авіаційній службі України: наказ Міністерства інфраструктури України від 18 грудня 2013 р. № 1021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0014-14>.

2. Про затвердження Положення про державного інспектора з авіаційного нагляду у Державній авіаційній службі України: наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 9 лютого 2010 р. № 68 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0307-10>.

3. Про організацію інспекторських перевірок експлуатантів та організацій з ТО: наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 17 лютого 2011 р. № 22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://consultant.parus.ua/?doc=072NT4A264>.